

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. januar 2020
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Cecilie Birch
Sagsnr.: 2020-0030-3339
Dok.: 1350108

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 547 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. januar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Lisbeth Gro Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 547 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for hvert af de 17 angreb mod brandfolk i løbet af nytåret, herunder redegøre for, hvor er de begået, hvem der tænkes at stå bag, og hvad der er karakteren af angrebet? Hvordan tænker ministeren, de ville være blevet straffet, jf. gældende retspraksis, såfremt gerningsmændene var blevet fundet?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Forsvarsministeriet om en udtalelse vedrørende de 17 angreb mod brandfolk i løbet af nytårsdagene. Forsvarsministeriet har på vegne af Beredskabsstyrelsen oplyst følgende:

”Ifølge en opgørelse fra Danske Beredskaber pr. 1. januar 2020 har der været 17 registrerede angreb mellem tirsdag den 31. december 2019 klokken 12.00 og onsdag den 1. januar 2020 klokken 04.00. De 17 omtalte angreb fordeler sig på fem redningsberedskaber.

Det skal generelt bemærkes, at de kommunale redningsberedskaber ikke har haft retningslinjer for, hvordan sådanne hændelser defineres og registreres. Det kan derfor ikke afvises, at faktiske hændelser kan være opfattet og dermed registreret forskelligt (f.eks. som ”angreb” eller ikke som ”angreb”) trods sammenlignelige faktiske omstændigheder.

I forhold til de konkrete angivelser af hændelser skal det bemærkes, at fire hændelser ved Slagelse Brand og Redning ikke involverede redningsberedskabet, idet politiet aflyste tilkaldelsen henset til en vurderet risiko for beskydning. Det skal endvidere bemærkes, at ud over de 17 hændelser har Danske Beredskaber også noteret en hændelse med beskydning den 29. december 2019 ved Hovedstadens Beredskab.”

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet endvidere indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan indledningsvis oplyse, at den hændelse ved Slagelse Brand og Redning, der er omtalt i Forsvarsministeriets udtalelse, vedrører en episode på en adresse i Slagelse, hvor der blev beskydt mod brand- og redningsberedskabet i forbindelse med en brandslukning. Efter at den pågældende brand var slukket, anmodede Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi brand- og redningsberedskabet om at forlade området, henset til at der kort for inden havde været beskydning med fyrværkeri, og for

derved at mindske risikoen for yderligere beskydning mod beredskabet.

Derudover kan Rigspolitiet generelt oplyse, at Rigspolitiet hvert år siden 2015 har udarbejdet en national operationsplan for den politimæssige indsats mod ulovligt fyrværkeri i forbindelse med nytåret.

Formålet med operationsplanen er bl.a. gennem en målrettet og koordineret politimæssig national og lokal indsats at forebygge og forhindre personskader forårsaget af fyrværkeri.

Det er endvidere formålet at modvirke ulovlig import, produktion, opbevaring, salg og anvendelse af ulovligt fyrværkeri.

Det indgår som et led i planen, at politikredsene skal afholde møder med de lokale beredskabschefer for at aftale en samlet myndighedsindsats på området.

Planen for 2019 var gældende fra den 14. december 2019 til den 4. januar 2020, og i den pågældende periode skulle politikredsene hver uge indberette tal vedrørende bl.a. sigtelser for overtrædelse af fyrværkeriloven samt fund og beslaglæggelser af fyrværkeri.

Ved et videomøde den 27. december 2019 indskærpede Rigspolitiet indberetningspligten over for politikredsene. Samtidig blev politikredsene anmodet om at sikre, at der var etableret en dialog med de respektive beredskabsaktører (sundhedsberedskabet og brandberedskabet) og aftalt kommunikationsveje og eventuelle beredskabsmæssige procedurer for situationer med affyring af fyrværkeri mod personalet.

Ligeledes den 27. december 2019 besluttede Rigspolitiet at oprette en national registrering, hvortil samtlige politikredse skulle indberette hændelser vedrørende affyring af fyrværkeri mod personer, køretøjer, beredskabsaktører fra samme dag og til og med den 2. januar 2020.

Fra den 27. december 2019 til den 2. januar 2020 er der registreret ca. 500 hændelser vedrørende fyrværkeri. Disse hændelser vedrører anmeldelser, politiets egne iagttagelser i forbindelse med patruljering og sager om fund af fyrværkeri.

Ved en umiddelbar gennemgang af de ca. 500 hændelser er der registreret ca. 250 hændelser vedrørende affyring af fyrværkeri mod personer eller køretøjer, ca. 100 hændelser vedrørende affyring af fyrværkeri mod bygninger eller langs vejen og ca. 105 sager vedrørende fund af fyrværkeri eller skader som følge af anvendelse af fyrværkeri (postkasser mv.). Endelig er der en

række hændelser, hvor det ikke nærmere er angivet, hvad hændelserne omfatter.

Der er i samme periode rejst ca. 80 sigtelser for overtrædelse af fyrværkeriloven. Disse sager vedrører ulovlig besiddelse eller ulovlig affyring af fyrværkeri.

Endvidere er der i perioden registreret i alt 13 sager om overtrædelse af straffelovens § 252 om fareforvoldelse i sager med tilknytning til fyrværkeri.

Af de 13 sager, der er registreret om overtrædelse af straffelovens § 252, er der en sag, der vedrører affyring af et bombør mod brandfolk, og to sager der vedrører affyring af bombør mod polititjenestemænd. En af de 13 sager er vedrørende en af de 17 hændelser, som fremgår af Danske Beredskabers opgørelse.

Rigspolitiet kan supplerende oplyse, at der er afsagt dom i én af de 13 sager for overtrædelse af straffelovens § 252 om fareforvoldelse. Pågældende blev ved retten i Sønderborg idømt 60 dages ubetinget fængsel, jf. nærmere herom i Rigsadvokatens udtalelse.

Rigspolitiet tager et generelt forbehold for de anførte tal vedrørende sigtelser, idet disse tal er baseret på udtræk fra POLSAS, der ikke er et statistiksystem. Rigspolitiet skal endvidere henlede opmærksomheden på, at tallene alene vedrører de sigtelser, der er registreret i POLSAS som værende rejst i den pågældende periode, og således ikke sigtelser der måtte være rejst efterfølgende.

Efter årsskiftet har Rigspolitiet været i dialog med Beredskabsstyrelsen om hændelser vedrørende affyring af fyrværkeri mod brandfolk. Rigspolitiet har således deltaget i et møde i Beredskabsstyrelsen, hvor der også var deltagelse af repræsentanter fra de kommunale beredskaber og foreningen Danske Beredskaber. Formålet med mødet var at få afklaret omfanget og typerne af chikane af redningsberedskabets mandskab nytårsaften 2019/2020. På mødet kom det frem, at chikane/angreb sker i områder, hvor der er historik for en sådan adfærd nytårsaften, og at indsats i sådanne områder i høj grad gennemføres med støtte fra politiet.

Herudover har Rigspolitiet den 22. januar 2020 afholdt et møde i National Operativ Stab (NOST) med det formål generelt at drøfte emnet om affyring af fyrværkeri mod beredskabsaktører, idet der også var andre beredskabsaktører end brandfolk, der omkring årsskiftet blev udsat for chikane/angreb i form af affyring af fyrværkeri.

Afsluttende kan Rigspolitiet oplyse, at det i denne type sager er svært at få identificeret de konkrete gerningsmænd til chikane og angreb, også selv om politiet måtte være til stede i de pågældende områder. Ved de konkrete hændelser skal tage vare på såvel egen sikkerhed som sikkerheden i forhold til øvrige beredskabsaktører og udenforstående, ligesom forholdene nytårsaften med omfattende lovlig affyring af fyrværkeri er med til at vanskeliggøre arbejdet for politiet i forhold til at identificere gerningsmænd til ulovlig affyring af fyrværkeri.”

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Sager af den omhandlede karakter vil alt efter omstændighederne kunne straffes efter straffelovens § 252 og § 119.

Efter straffelovens § 252, stk. 1, straffes med fængsel indtil 8 år den, der for vindings skyld, af grov kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv eller førlighed.

Efter straffelovens § 119, stk. 1, straffes med fængsel indtil 8 år den, som øver vold, truer med at øve vold eller offentligt med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter trussel om vold mod nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme.

Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten i Viborg om en konkret sag, som vedrører affyring af fyrværkeri mod personer, og som blev beskrevet i medierne ved årsskiftet. Statsadvokaten i Viborg har til brug for sin udtalelse indhentet et bidrag om sagen fra Syd- og Sønderjyllands Politi.

Rigsadvokaten kan herefter oplyse følgende:

En 20-årig mand skød nytårsnat omkring midnat et bomberør af mod en jævnaldrende mand, der befandt sig ca. 30 meter væk i et indgangsparti til en ejendom i Toftlund. Den 20-årige havde et modsætningsforhold til den pågældende. Han forklarede i grundlovsforhøret, at han godt kunne regne ud, at der kunne være andre end den pågældende i indgangspartiet. En kvinde, der stod i indgangspartiet, blev ramt. Den mand, der var mål for skuddene fra bomberøret, fik ingen skader, mens kvinden fik begrænsede skader, idet nogle hårspidser smeltede, ligesom der gik ild i hendes jakke på ryggen.

Den 20-årige blev nytårsnat fremstillet i grundlovsforhør på grund af forholdets karakter og grovhed, og fordi han siden den 3. maj 2018 var straffet fem gange for vold, senest den 12.

november 2019 med fængsel i 60 dage.

Retten i Sønderborg fastsatte straffen for overtrædelse af straffelovens § 252 til ubetinget fængsel i 60 dage. Retten fandt, at handlingen isoleret set burde takseres til fængsel i 30 dage. Da tiltalte fem gange tidligere var straffet for personfarlig kriminalitet, blev straffen fastsat til fængsel i 60 dage. Tiltalte modtog dommen, og det blev bestemt, at han skulle varetægtsfængsles efter dom. Anklagemyndigheden har anket dommen til Vestre Landsret med påstand om skærpelse.”